

KECSKEMÉTI LAPOK.

Ismeretterjesztő hetilap.

Előfizetési díj:

Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.
Félévre . . . . . 3 " — "
Egész évre . . . . . 6 " — "

Megjelenik e lap hetenként egyszer, Szombaton.

Előfizetési pénzek és hirdetések elfogadtatnak

Gallia Fülöp könyvkereskedésében Kecskeméten. — Hirdetések ezenkívül fölvetetnek még M. Zeisler hirdetési irodájában. (Pest, Király-útea 60. sz.)

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sorért, egyszeri hirdetésnél 5 kr.; — többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknek árleengedés adatik.

A **nyiltérben** való közlemény 3 hasábos soráért 10 kr. számítatik.

A népszámlálás.

A közelebbi múlt napok egyikén, baráti összejövetel alkalmával — a beszélgetés többféle tárgyai között — a népszámlálásról hozott, s a jövő év első napjaiban foganatosítandó országos törvény is felmerült. E sorok írója — minthogy alkalma volt tapasztalni, hogy nemcsak oly emberek, kiknek e téren való tájékozatlanságuk előre is feltehető, hanem iskolázott, magukat társadalmilag s szaktudományilag egyaránt műveltnek tartó egyének is, a primitív fogalmat sem közelítik meg; sőt ha ez iránt a tudatlannabbak által kérdeztetnek, téves fogalmat nyújtanak róla, s oly eszméket csepegtetnek a tanulni szerető s e miatt kérdező tömegbe, — mi a tudatlanság kódét nem hogy oszlatná, de még inkább süríti, vastagítja: — feltette magában, hogy e becses lapok szűk keretéhez képest — főbb vonásokban ismertetni fogja a népszámlálást. És mivel megvagyok győződve, hogy a népszámlálás foganatosítása iránt itt-ott ellenszenv is fog felmerülni, s a multakat tekintve nem egészen jogosulatlanul, — téves feltevések s azon alapuló hiedelmek pedig a nép között burján módra tenyésznek: a t. szerkesztőség e lapok hasábjain — mely az ismeretterjesztést is zászlajára irta — fog egy kis tért nyújtani e cikkkecskének, mely ha egészben ily nagy fontosságú és közérdekű tárgyat nem világíthat is meg — kezdetnek elég lesz s felhívásul szolgálhat hivatottaknak a hozzászólásra.

A népszámlálás elővételére a szükség vezette az embereket. E nélkül egy nép nem ismerheti sem számát sem erejét. Száma és erejének ismerete nélkül pedig, sem erkölcsi előhaladásának mérveit, sem hatalmi terjeszkedésének határait nem szabhatja meg. Aztán meg a mai világban mindenütt a számok beszélnek. Hajdan, sőt még nem oly nagyon régen is, bölcsészeti okoskodások s üres szörszálhasogatásokkal tölték az időt, s a dolgok szép rendét azokból próbálgatták kikösködni. Ma mind az álladalmi élet, mind a társulati, mind a magán munkásság évek hosszú során fáradság s szorgalommal gyűjtött statisztikai adatokra, tehát számokra van alapítva. Sőt az erkölcsi világrend törvényeit is, — nagy nevű tudósok — nem elvont okoskodás útján, hanem az előforduló tünemények számarányai-ból igyekeznek kimagyarázni. És ha egyes viszonyok hosszú időn át feljegyzett számadatait vizsgáljuk, csakugyan bámulattal veszünk észre azokban bizonyos egyformaságot, melyet az egyes viszonyok törvényeül bizvást elfogadhatunk. Ily egyformaság mutatkozik p. o. az öngyilkosságoknál, ha azoknak számadásait hosszú időn át jegyeztetjük, szám-, hely- s időviszonyai tekintetében.

De e helyütt nem erről akarok szólni. Csú-

pán érinteni akarom ezt, hogy annál inkább feltüntessem ama szolgálatok becsét, mit a gyakorlati élet viszonyainak feltüntetésére a számok nyújtanak. E nélkül nem ismerhetjük meg az ország népességét, annak tulajdonságait sat. — mik pedig, ha tovább is előrehaladásunkban, sötétben tapogatózni nem akarunk — nélkülözhetlenek. Azon adatok, miknek nyomán eddigelé hazánk népét ismerjük, oly hiányosak, hogy minden honpolgár csak örömmel nézhet ez országos törvény foganatosításához. Mert lehet-e közönyös a magyar előtt például tudni, hogy e mi szeretett magyar hazánkban, melyet annyi külön nép faj lakik, mennyi bizonyosan a magyar? Azoknak van-e igazuk, kik 6—8 millióra teszik? vagy azok látnak helyesen, kik számunkat nem becsülik többre 3—4 milliónál? A gonddal végrehajtott törvény hiteles számszerinti feleletet fog erre nyújtani. Számba veszik e törvényenél fogva mindnyájunk életidejét, vallását, családi állapotát, foglalkozását, műveltségi fokozatát. Tanuságos adatokat szolgáltatnak ezek. — Ez adatok nyomán számtani hitelességgel fogjuk tudni hazánk munka erejét. Meg fogjuk tudni, hány karra számíthat, ha veszedelemben forog a haza? s hány az erejében fogyatkozott öreg, gyermek és nő. Meg fogjuk tudni, hányan imádjuk e vagy ama vallás szertartásai szerint a magyarok istenét. Hányan foglalkozunk földművelés-, ipar-, kereskedéssel? Hány tud az ország lakosi közül írni, olvasni, hány nem? sat. Ha ezeket tudjuk, meg fogjuk tudni erőnköt mérni, s bizton jelölhetünk nemzeti hivatásunknak irányt. Társadalmi és álladalmi életünk hiányát felfedezhetjük. — S ha életképes nemzet vagyunk, e számok nyomán építhetünk, javíthatunk, bajainkon segíthetünk, sőt bátran el merem mondani, hogy csak e számok pontos ismerete után haladhatunk versenyt más civilizált nemzetekkel!

Ne hidje tehát senki, hogy a népszámlálás arra való lenne, hogy annak adatai nyomán még jobban megadóztathassák a népet. Nem — a népszámlálás szüksége akkor áll be, midőn ama fentebb leirt kérdések előtérbe nyomulnak. — Azok pedig az álladalom alakulásakor már mind előállanak — mert a nélkül rendszeres igazgatás nem is képzelhető.

Ez az oka annak, hogy már az őskorban találkoztunk népszámlálással. A legrégebbi népek, mint az egyiptomiak és zsidók, időnkint megszámlálták népeiket, már a Pharaók és a patriarchák idejében. Mózes öt könyve közül egy a népszámlálásról iratott. Dávid alatt is volt népszámlálás, mint a krónikák I. könyve 21. részéből is kitétszik. Nem különben volt ez a rómaiak és görögöknél. A rómaiaknál, ha jól emlékezem, mintegy 36 népszámlálás volt, melyek közül az, mely Krisztus születésekor Au-

gustus alatt történt, a bibliai történetekből mindnyájunk emlékezetében van.

Hogy pedig azon korban, melyet a historikusok „középkor“ czímmel jeleznek, népszámlálásnak nyoma sem fordul elő, oka bizonyosan abban rejlik, hogy ama kor az államalakulások korszaka volt. Népek, nemzetek kerekedtek fel s toltak ki más népeket helyökből, s a honfoglalás után hosszú idők sora mulhatott el támadó és védelmi harcokban. Századok folytak le míg ekkor a békés rendezkedés művéhez foghattak a népek. — Hanem e korszak második felében, midőn a különféle kasztok, nemesség, czéhek stb., külön kezdtek válni, csakugyan voltak népszámlálások, habár csupán az illető testületek körében valának is azok végrehajtva.

Az újkorban azonban — midőn a népek állandó állami élete kiváló alakot öltött — újra találkozunk a népszámlálásokkal. Különösen, midőn az állandó hadsereg eszméje itt-ott testesülést nyerhetett — habár ezek a fősúlyt csakis a harcoképesek összeírására fektették is. Így p. o. Franciaországban és Ausztriában is már a múlt század elején voltak összeírások, de ezekből a nők, gyermekek és vének, valamint a papok is kihagyattak.

Nálunk is volt II. József idejében 178⁵/₆-ban az akkori keserves elnyomattatás nehéz napjaiban. Azon innen volt még három; egy az 1802-ki országgyűlési törvény nyomán, mely 1805-ben hajtatott végre; a másik kettő, a legközelebbi s még mindnyájunk friss emlékében levő szomorú ötvenes években. Egy 1850-ben katonák és zsandárok által keresztül vive; midőn egyik főczél volt a magyar nemzet számát minél kevesbre tenni, ez okkal minden idegenhangzású névvel bíró született magyart, neve hangzása szerint minden tiltakozása dacára is más nemzetiségűek közé soroztak; a másik 1857-ben a germanizatio fénykorában. Az eredmény, mit akár egyik akár a másik mutat fel, felette hiányos és a körülményeknél fogva, melyek közt létre jött, alig megbízható. Az utóbbi összeírásakor hazánk népessége 13,769,000-re tétetett. Ma — ha a születési s halálozási mozzanatokat tekintetbe vesszük, bizonyosan lesz 15—16 millió.

Azon népszámlálás, mely a legközelebbi hozott országos törvényenél fogva a jövő év elején végrehajtatni fog — mondhatnám első lesz alkotmányos körülmények között. Ugyanis az említett 4 összeírás közül 3 az önkényes uralom legnyomasztóbb napjaiban idegen közegek közbejöttével történt meg. 1805-ben pedig a körülmények szintén nem valának olyanok, melyek között kielégítő eredmény jöhetett volna létre. Ma vissza van adva a nemzetnek a tér, melyen magát a művelt s előrehaladott nemzetek közé felküzdhesse, tevékenységünket nem korlátozza

senki, — de adataink hiányoznak, melyek szerint nagy munkánkat biztos és gyors eredmény felé folytathatnánk. A hűségesen végrehajtott népszámlálás e bajunkon segíteni fog. De hűséges és pontos csak úgy lehet, ha minden polgár ismerni fogja kötelességét s a feltett kérdésekre lelkiismeretesen s igazán ad feleletet. Nem idegen közegek, pölgártársaink fogják teljesíteni az összeírást, s reményli minden jó fia a hazának, hogy nem akad közöttünk sem tudatlan, sem roszakaratu, ki hamisan bementett adataival az eredmény becsét kétségessé igyekeznek vagy akarná tenni!

B. S.

Figyelmeztetés

a dohány-termelő közönséghez.

A dohány-termelés emelése s a szakértelem és szorgalom serkentése céljából a folyó évi termelési ipar kitüntetése érdekében, a magyar királyi pénzügyminiszteriummal egyetértőleg, 1870-dik évi április hó 10-kén Pesten, a köztelken dohánykiállítást határozottam el rendeztetni, mely alkalommal a jelebb termelők megfelelő díjakban fognak részesítettetni.

Ezen jutalomdíjak kétfélék leendnek: u. m.

a) Érmek: arany-, ezüst- és bronzból, oly nagytermelők számára, a kik a dohány-termelést legalább is tiz katastralis holdnyi területen kertészek, dohányosok vagy napszámosok segélyével üzik.

b) Több rendbeli 50, 25 és 10 frtból álló pénzjutalmak oly kisebb termelők és ugynevezett feles kertészek és dohányosok számára, a kik a dohány-termelést saját háznépük erejével akár bérlett, vagy bizonyos részért művelt földeken üzik.

A fenn elősorolt jutalomdíjakra pályázhatni fognak mindazok, kik Magyarország területén az 1869-ik évben, a pénzügyi törvények értelmében nyert engedély mellett a kincstárnak vagy külkereskedésre dohányt termeltek.

Figyelmeztetnek ennél fogva mindazon dohánytermelők, kik ezen jutalomdíjakért való pályázatban, illetőleg a kiállításban részt venni ohajtanak, hogy addig is, míg a pályázat közelebbi módozatai közhírré tétetnének, a dohány művelésére és különösen kezelésére kiválóbb gondot fordítsanak.

Pesten, 1869. évi július hó 29-én.

Gorove István s. k.,
földmívelés-, ipar- és kereskedelmi
m. kir. miniszter.

Hirdetmény.

A képviselőház elnökének f. 1869. évi július 23-kán 369. eln. szám alatt kelt és a követválasztási központi választmányhoz intézett értesítése szerint, Horváth Döme, Kecskemét város II-dik választókerületében megválasztott országos képviselő, igazságügyi miniszteri tanácsossá történt kineveztetése folytán képviselői állásáról lemondván, az elnökség által a központi választmány az iránt hivatott fel, hogy a II-dik kerületben egy új képviselő választásáról intézkedjék. Ezen felhívás értelmében a központi választmány f. évi jul. 28-án ülést tartván; megállapodását következőben juttatja köztudomásra:

1-ör. A közelebbi történt követválasztáskor a választókerületet megalakítatván, az akkori megállapodás szerint a II-dik vagyis alsókerület áll: az 1. 6. 7. 8. 9. 10-dik tizedből, az izsáki és szolnoki utak alsó felén fekvő külső területből; továbbá Agasegyháza, Borbás és Monostor-Bugaczi pusztákból. A választók újabb összeírásának szükségé fenn nem fogván, mindazon II-dik kerületbeli lakosok, kik a f. évi február hóban eszközt összeírásnál mint választóképesek, jegyet kaptak, és a választók összeírásában benn foglaltatnak, ezen új választás alkalmával ismét szavazati joggal bírnak.

2-ör. Mindazon lakosok, kik a fentebbi pont szerint a közelebbi választáskor mint választóképesek voltak összeírva, ha választási jogukkal újabban is élni kívánnak, jegyeiket f. évi auguszt. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21-dik napján, délelőtti 9—12 óráig; a Ladányi-féle régi Milhoffer házban, a volt megyei telek-könyvi teremben, az e végre kiküldött választmánynál átvehetik. (Bejárás: a mezei utcáról nyíló kisajtó:)

3-ör. A jegyek kiosztására és a választás eszközlésére, elnökül Kovács József, helyettesül Madarassy László; jegyzőül Józsa János; rendes tagul Gyenes Imre, Farkas Gergely; póttagul Tassi László, Szücs Imre központi választmányi tagok nevezettek ki.

4-er. A követválasztás határnapjával f. 1869. évi szeptember hó 6-dik napjának délelőtti 8 órája, helyiségül pedig az ó-városháza tüzetik ki.

A választásihelyre bemenés csak választóképeseknek engedtetik meg, és mindenki személyesen, jegyének előmutatásával szavazhat.

Kelt Kecskeméten, 1869. július 28-kán.

A központi választmány által.

Az 1870. évi őszre vagy 1871. évi tavaszra tervezett magyar kiállításra beérkezett nagyszámú jelentkezések világosan tanuskodnak azon részvételről, melyre a kiállítás eszméje talál.

Több oldalról nyílvánított ohajtás folytán a július végén lejárt jelentkezési határidő augusztus 31-éig hosszabbított meg.

Az alulirt bizottság a hazai iparosok, mező-

gazdák és művészek hazafias buzgalmától elvárja, hogy emez anyagi érdekeink fejlesztésére nézve felette fontos ügyet lehetőleg élénk részvételük által előfogyják mozditani.

Pest, 1869. évi aug. 1-én.

Az ideiglenes kiállítási bizottság.

Ujdonság és vegyes.

— **Király ő felsége** hir szerint sz. István király napját Budán akarja tölteni.

— **Amma bizonyos Csömbördzsibasi.** Folyó évi július 25-ről egy közlemény érkezett hozzánk Félegyházáról, melyben a Kecskemét város hatósági területéhez tartozó monostori pusztán egyik kecskeméti csendbiztos által elkövetett, közbotrány tárgyát képező eset körülményesen leirattatván, annak mint valóságos ténynek, lapunk következő 31-ik számába fölvetelére fölszólítottunk. A közlemény alapját valószínű ténynek tartani hajlandók voltunk ugyan, de úgy, mikép előadott, annak megtörténtéről kételkedtünk, egy szerkesztői üzenetben tehát a közlemény beküldőjét türelemre kértük addig, míg vádolt lipótvári küldetéséből, hova elítelt fegyenczeket szállított, megérkezvén. A nagyon terhes vád iránt tőle felvilágosítást nyerhetünk. Ez idő alatt ugyanazon vád elég élesen közöltetett a „Szegedi Híradó“ által, azután más lapokban, legutóbb nevezetesen a „Századunk“ 177-ik számában is, július 31-én pedig a megveretett Móczár Erzsébet beküldé panaszos kérvényét Kecskemét város községhatóságához az orvosi láttelellettel együtt. Aug. 2-kán érkezett hozzánk közlő ur második levele, melyben arról értesít, hogy czikke helyett meglepetve olvasta a szerkesztői üzenetet, a megvert nővel személyesen beszélt s a tényt tőlük tudja, — következő számban a közlést okvetlenül elvárja, mert ellenkező esetben még erősebb hangon lesz kénytelen másutt felszólalni. — Most már nem türelmet, hanem bocsánatot kérünk, hogy a közleményt többé nem adhatjuk. Mi nem beszélünk ugyan a megvert nővel, hanem hallottuk, mit beszél Móczár Erzsébe a kecskeméti városhatóság-hoz, azaz jelenvoltunk a közgyűlésben nevezettnek kérvénye felolvasatásakor, — s abban már még sem batorkodik annyit beszélni, mennyit tisztelt közlő ur előtt hazudozott. Az igaz, hogy a vádolt csendbiztos bírói hatalommal nem lévén felruházva, büntetnie nem szabad, annyival kevésbbé szabad büntelen embert megveretnie; de most már hatósági vizsgálat tárgyát képezi a botrányos eset, addig tehát, míg a hivatalos hatalommal visszaélés vádjá és annak mérve tényleg és hitelesen megállapítva lesz, az előleges rosszaláson kívül egyéb szavunk nem lehet hozzá: egyéb-iránt Lipóczi Péter csendbiztos az eddig e tárgyban kibocsátott közleményekre nyilatkozatot küldvén, azt nyílt térben közöljük.

— **Horváth Döme** ur bírói államvizsga bizottsági elnök a vizsgák után járt 38 frt napi di-

T Á R C Z A.

Az állatok szétesztása és elterjedése a földön.

(Folytatás.)

Nem az tehát a kérdés, hogy mi az oka annak, hogy a föld különböző részét ma különböző állatok lakják? hanem az, — hogy ez állatok a föld gömbön mi módon terjedhettek el? és hogy a természet, a különfajok szerint — elterjedésöknek miféle határt szabott? És ha látjuk, hogy míg az orangutang ma Borneo szigetére s a vele szomszédos földekre van szorítva; a pézma ökör Észak Amerika legészakibb részein; a láma Pera és Chili hegyes vidékein található csak; vadkaesát pedig Lapphontól a jöremény fokig, az észak-amerikai státusoktól Kináig, Japanig mindenütt találhatunk: ugyan van e, ki e lelünkben felöltő kérdéseket természeteseknek nem találná?

A fajok elszéledését elősegítő okok kétfélék: — belsők, melyek magában az állatok természetében rejlenek, — aztán meg külsők, melyek a rajtuk kívül eső körülményektől függenek. Az első okok közé tartozik különben egyenlő körülmények között főképen a helyváltoztató szervekkel vannak ellátva, azokhoz képest, melyek tökéletesebb efféle életművekkel vannak felruházva: — a földnek csak nagyon kiesiny részeire vannak szorítva. És valóban a szárazon, a madaraknál talánunk legtöbb világpölgárt; a vizeknél pedig a czetek és halak, melyek legmesszibb vidéken is előfordulnak. Ellenkezőleg a hullók nagyobb részint szük határok között élnek; mint szintén a puhányok és héjjasok nagyobb része is. A belső okok közé tartozik még az ő s z t ö n is, mely némely állatokkal koronkint különböző vidékeket kerestet fel; mikor aztán azok elszéledésére tagadhatlan befolyással bír.

A külső, t. i. az állatoktól nem függő okokhoz tartozik legelső helyen azon befolyás, mit az oktan álla-

tokra az ember gyakorol. De világosítsuk fel ezt példával. Bizonyosan tudjuk, hogy a ló, p. o. Közép-Ázsia síkjain született, s Amerikában mikor feltalálták, még csak hozzá hasonló állat sem volt; háromszáz és néhány évvel azonban ezelőtt a spanyolok szállítottak oda által meghonosítás végett lovakat — s ma e roppant földrészen a Hudson öblétől egész a Tüzföldig nemesak minden lakosnak van lova, hanem elvadulva számos csoportokban is élnek. Ugyanacsak így van a dolog a mészid marháikkal is; a mint az újvilágba tölünk átszállított, — annyira elszaporodott, hogy Dél Amerikában ezen állatokra csupán a bőriért nagy vadászatokat tartanak. A kutya is elkísérte mindenív az embert; — s a világpölgárrá lett állatok közül felemlítjük a patkányt, mely biztos tudomás szerint Amerikából származott át hozzánk, s ma már az embernek szárazon és vizen a világ minden ismerős részében alkalmatlan-kodik.

Az állatok elterjedését elősegítő okok közé tartozik továbbá, minden tengeri folyam. Ez sokak előtt tán első tekintetre különösnek fog feltűnni, — de ha figyelme-ssek vagyunk, tudományos célból utazó tengerészek s természetbúvárok előadásaira azt tapasztaljuk, hogy ezek a szárazföldtől több százmérföldekre láttak a vizen lebegő ugynevezett toborokat (Fucus), melyekhez sok olyan apró héjjas van csimpezkedve, a melyek különben uszva szállítotte partjaiktól soha sem távozhattak volna el ilyen messzire. — Azon nagy tengeri folyam, mely a mexicói öbölből eredve, Észak-Amerika partjai mellett egész Újvilágig felmegy, — ezután Izlandnak s Irlandnak tartva az európai partokra olyan fadarabokat hoz el, miket a mississippi az újvilág belsejéből hordott ki a tengerbe. — Ezen fadarabok gyakran a legkülönb-félőbb rovarok lárváitól vannak összefurvalva, s lehet-nek rajtok puhányok, héjjasok sőt haltojások is. Ez uton tehát egy áthághatlan akadálnak s az állatok elszéledését gátló természetes korlátnak látszó nagy tengeren is keresztül juthattak oly állatok is, melyeknek teremtési központja a dolgok kezdetén az újvilágban volt. Adjuk ezekhez még azt is, hogy a madarak — az állatok elnyelt állatok tojásait sokszor nem emésztik meg, ha-

nem azon helytől, hol megették, sokszor nagyon messzire írtik ki; s ekkép azon helyre, a hol azt lerakták, nem ritkán oly fajt szállítottak át, mely ott az előtt soha sem volt ismeretes.

Ilyen és ennyi az állatok elszéledésére kedvező körülmény daczára, még is igen kevés világpölgárosodott faj van. Az állatvilág nagyobb része egy meglehetősen szükre szabott határok közt él a földgömb egyik vagy másik környékén. Hanem hogy ennek így kell lenni, azon körülmények vizsgálatából, melyek elszéledésüket gátolhatják — könnyen megérthetjük; — ámbár némely fajok lakhelyeinek ilyen korlátozottságára még ez sem nyújthat gyakran elég felvilágosítást, miután elszéledhetéseket mi sem látszik sokszor gátolni.

Vessünk most már egy tekintetet azon körülményekre is, melyek az állatfajok elszéledésének gátaként utjának állanak. Ezek most gépiek majd élettaniak lesznek. A gépies akadályok közé első helyen a tengereket s hegyláncokat sorozzuk. És valóban a tengerek — a csak valamennyire széles tengerek is — a szárazon élő állatok legnagyobb részére áthághatlan sorompót képeznek. Így történik p. o. hogy az amerikai saját fajok az atlanti ocean miatt az európai saját fajokkal nem vegyülhetnek össze sat., s az újvilág faunája a régiétől merőben ellenkezik, — kivéven az északi sarkvidékeket, hol a Continensek egymáshoz közelebb esnek; itt ugyanis Amerikát Ázsiától csak a Behring szoros választja el, Európához pedig Grönland és Island által kapcsolatik; a hol valóban sok olyan fajt is lehet találni, melyek mind a régi mind az újvilágban előfordulnak. Ilyenek a jegesmedve, iramszarvas, a kasztor, hermelin, vándor sólyom s a fehérfejű sas sat. A magas hegyláncok is épen ily gátat vetnek az állatfajok elszéledésének s összevegyülésének. Tudva van ugyan is, hogy minden ily nagyobb hegyláncok két oldalán előforduló állatfajok egymástól merőben különböznek.

A partokhoz közel álló vízi állatok összeegyedését a benyuló nagy szárazok, valamint a szélesen elterülő mély tenger gátolja. Így például a közép-tenger állatai sem az indocanban, sem az újvilág partjain nem találhatók, mert egyike a suez földszorostól nem me-

jait 40 frtra kiegészítvén, azt a kecskeméti ref. jogakadémiai jogászsegélyző egyesületnek ajándékozá.

— **A szinügyi bizottság** aug. 1-én megalakulván, a színházat a jövő téli időnyre Kovács Mórnak engedte által. Kovács Mór mindent ígért, tartunk tőle, hogy nagy rész ígért marad.

— **Az „Olvasókör“** aug. 3-án tartott közgyűlésében a „Korona“ helyiség megvételét elhatározván, a vétel 4-én megtörtént, az adásvételi szerződés is aláíratott, a vételár 10503 frt. A vételár fedezésére 600 db 20 frtos részvényeket fog tagjai közt kibocsájtani. A gondolatot csak helyeselték.

— **Az általános ujonczozás** a közös hadsereg és a honvédség számára az egész országban folyó hó 15-én kezdődik, úgy hogy az ujonczok már október elsején ezredeiknél megjelenhessenek.

— **Aug. 3-án** végre valahára egy jó esőnk volt, bárha kukoricáink nagy részére későn jött is, de egészségi tekintetben a legnagyobb jótékonyosság, mert míg kutainkból általában kezdett a víz kiszáradni, a felszálló por és hőség megfajtással fenyegetett bennünket.

— **Besztercze vidékének** hatósága elhatározta: hogy földmives iskolát alapít. — Valjon Kecskemét hatóságát nem figyelmezteti-e ezen példa, hogy 10 év előtt megpendített eszméjét újra életre keltse? mert hol volna nagyobb szükség földmives iskolára mint nálunk, e kiválólag termelő városban. — Gondolkozzanak az illetők ez eszme fölött.

— **Az országgyűlés** mint hírlik, összehívattik szeptember elején a költségvetés tárgyalása végett.

— **Szentgyörgy** sz. kir. városa — Posony-megyében aug. 1-jén leégett.

— **Julius 29-én** a Bécsből jövő tehervonat összeütközött a Posonyból induló gyorsvonattal. Számos utas erős sérüléseket szenvedett.

— **Felhívjuk lapunk olvasói figyelmét** a mai számunk élén álló „Népszámlálás“ című korszerű, és a népszámlálás nagyfontosságát röviden, de ügyesen fejtegető cikkre.

— **Rettenetes, vérlázító titkos gyilkosságról** suttogott a hír a múlt héten városunkban. A kapitányi hivatal arról értesített, hogy a ballószögi homokban két meggyilkoltak hullája van, — a feljelentő papirba göngyölve a csontvázak mellett találtató hajból mutatóvályt is hozott, — a kapitány a szörnyű esetet hatáskörén kívül állónak találván, sietett az ügyészi hivatalt megkeresni, és előmutatta a szőke és barna emberi hajakat; — az ügyészi hivatal a törvényes személyzettel a helyszínre kiküldötte a tiszt orvost, — és megtalálták a két hulla csontvázat, melyek mindegyike közelről elég érthetően éles kutyafogakat visorított a küldöttség elé, — a bemutatott emberi haj pedig volt szürke és fekete kutya szőr?

hetek eddig — a másik közelébe juthatásokat, az atlanti ocean kiterjedt volta gátolá.

E gépi okoknál, mik itt felhozva lőnek sokkal számosabbak azok, melyeket fentebb mint élettaniakat jelezünk. Ezek közül pedig legfontosabb az égaljmérséklete. Az ember és a kutya a nagy hideget épen úgy kiállja mint a fordítók égető melegt; de sok faj iránt oly mostohán bánt el a természet, hogy csak egy bizonyos mérséklet alatt tenyészhetnek. Például hozzuk fel a majmot. Ezek a fordítók alatt annyira szaporá állatok a mi égaljunk viszontagságainak kitéve, nem szaporodnak s nagy részt aszkóiban vesznek el; ellenben Lapphon fagyasztó hosszú hidegének kiállítására képes irámszarvasok, már a sz. pétervári meleg miatt is nagyon sokat szenvednek, hozzánk hozatva pedig gyorsan eldöglőnek. Azt hisszük, e pár felhozott példa elég, hogy világossá tegye mindenki előtt, hogy az égalj mérséklet egy igen fontos körülmény arra, hogy bizonyos állatfajok a sarkok, illetőleg a fordítók felé bizonyos ponton túl ne közelíthessenek. Némely állatfajok csak egy bizonyos hegylánc tetéjére vannak mintegy felszorítva, s más hegyre át nem mehetnek, mert hogy azt tehessék, előbb le kellene szállniok előbbi lakó helyükről, s az alantabb levő mérsékletet eltűrniök. A láma, p. o. Peru és Chitinek a tenger színe fölött — 12600—15800 lábnyi magasságban fekvő térein vigan legel s bőven tenyészik; de sem Brasiliában sem Mexicóban nem mutatja magát, — mert hogy ide jöhessen, oly meleget kellene utközben eltűrnie, milyent természete nem bírhat el.

Az is nagy befolyással van valamely állatfaj elvagy el nem terjedhetésének e vagy ama vidéken, hogy minő a vidék viránya és milyen állatok lakják azt eredetileg. A selyem hernyó p. o. ott hol a szederj nem terem, nem honosulhat meg; a cochenilla vagy pirék (Coccus) csak ott fog tenyészni, hol a Kaktusz is megterem; a nagyobb ragadozók, ha csak hallat nem élnek, a sarkvidéken nem telepedhetnek meg, miután az ő élelmőkre szükségessé fűvű nagyobb állatok, a növényzet szegénysége miatt itt nem jönnek elő.

Száz és száz ily példát hozhatnánk még fel annak

— **Zárda történet Kecskeméten.** A helyettes polgármester névtelen levelet kapott, hogy a helybeli szent-ferencziek zárdájában egy barát be van falazva. A polgármester távol levén, a tanácsnok összehívta a tanácsot és elhatározták e borzasztó esetről a miniszteriumot tudósítani. — A miniszterium elrendelte a vizsgálatot, és a város főtisztviselői megjelentek a zárdában, a befalazott barátot keresni — azt ugyan nem találtak, hanem találtak egy jó kedvű bezárt frateret, ki korán reggel le szíván magát, mámorát kialudni egy magános kamrába zártak... és fogtak egy nagy csizmadiát. — Vannak rossz nyelvűek, kik azt híresztelik, hogy a zárdai eset revange volt, a hulla történetére. — Megjegyzendő, hogy a hulla bejelentő egy pater volt.

— **Boódor Sándor** városi halottkémlő orvos hivatalos kimutatása szerint f. é. június hónapban következő halálesetek fordultak elő Kecskemét városában: a halottak létszáma 138; ebből férfi 67, nő 71. — Korra nézve: halva született 8; egy éven alul 55; 1—10 évesig 40, 10—20-ig 3, 20—30-ig 6, 30—40-ig 4, 40—50-ig 7, 50—60-ig 4, 60—80-ig 8, 80—100 évesig 3. Rendes halálozás 129. Halva született 8. Véletlen halálozás 1. Rendőri bonczolás 0. Orvosoltatott 70. Nem orvosoltatott 68. Beoltatott 84. Nem oltatott be 54.

Kimutatás a kecskeméti takarékpénztár 1869. július hónap forgalmáról.

Bevétel:

5% Betételek	22,375 ft. 98 kr.
4% „	5,024 „ —
3% „	1,677 „ 42 „
Különbféle díjak	347 „ 25 „
Kölesönök után befizetett kamatok .	1,716 „ 28 „
Visszafizetett kölesönök előlegek után	6,884 „ —
„ „ váltók után	68,134 „ —
Összesen:	106,158 ft. 93 kr.
Pénztár-állás május 31-kén	11,308 „ 05 „
Főösszeg:	117,466 ft. 98 kr.

Kiadás:

5% betét és tőkésített kamat	16,580 ft. 28 kr.
4% „ „ „ „	5,200 „ —
3% „ „ „ „	3,303 „ 56 „
5% és 3% folyó kamat kifizetett	269 „ 03 „
Kölesönök, állampapír- s értékre .	8,466 „ —
„ váltókra	76,815 „ —
Tisztviselők s szolgáló fizetése . . .	132 „ —
Üzleti folyó költség	57 „ 64 „
Kölesön-kamat	600 „ —
Összesen:	111,423 ft. 51 kr.
Pénztár-állás július 31-án	6,043 „ 47 „
Főösszeg:	117,466 ft. 98 kr.

Markovits György,
könyvvivő.

Nyilttér.

Nyilatkozat.

Közelebbi napokban, különféleképen fölczifrázva, több hírlap közölte azon világrendítő eseményt: hogy egy meg nem nevezett kecskeméti csendbiztos a monostori pusztán két védetlen és ártatlan nőt s még másokat is kegyetlenül megveretett. Ime, bejelentem, hogy az a bizonyos csendbiztos én vagyok, kijelentem egyszersmind meggyőződésemet, hogy ha élő törvény nem intézkedik az elkövetett bántalom megboszulásáról, „Jóka ördöge“ szerepét játszani századik embernek sem igen lehet kedve. Tessék visszaemlékezni 1846-ra: midőn a nagy democrata, nagy philanthrop, a turini nagy száműzött az öt méltatlanul infestáló szerkesztő collegáját, éj idején s a tett színhelyén, saját ablaka alatt takarosan elpáholtatta, — mert vannak sérelmek, miknek megboszulásáról gondoskodni törvényeink megfelleltek. Ha egy félegyházi előkelő birtokos urnak jobban fáj a leczke, mint rakoncátlan nyelvű cselédének és azért azt ellenem százszoros garral kürtölteti: ama birtokos ur maradt volna saját tüzhelyénél, otthon alig élvezhető bizonyos érdek miatt szomszéd hatóság területén bérbe vett földön pedig ne helyezett volna el oly egyéneket, kik az illetékes hatósági közegeket fitymálva sértegetik: a ki kecskeméti területen lakik, ne bujjék félegyházi gazdája köpönyege alá, a területi hatóságnak tartozó engedelmisséget ne tagadja meg nyilvánosan, ne bántalmazza, ne piszkolja rossz nyelvvel azon hatóság közegeit. Mindössze is ennyi történt s ezért fenytettem meg atyailag névleges vádlómat, mert nem volt kedvem ahoz, hogy ha én teszek panaszt, a bíró megmosolyogjon, a vádlott kinevessen, a közönség pedig leka-czagjon; bátran kérdezem ama félegyházi birtokos urat, hogy ha ő lett volna helyemben, tett volna-e kevesebbet! mely bizonyos tudomásom szerint a névleges vádló nagyon megvan elégedve eljárásommal, hanem gazdája vádol engem. No de most már hatósági vizsgálat kéretett ellenem s ott kell felelnem; egyelőre azonban csak annyit jegyzek meg: hogy neveljük a népet, s ne csak saját jogaira figyelmeztessük, hanem kötelességeire is tanítsuk meg.

Kecskemét, 1869. aug. 4.

Lipóczi Péter.

Felelős szerkesztő: **Horváth Döme.**

Szerkesztőtárs: **Hornyik János.**

igazolására, hogy az égalj, növényzet és bizonyos állatok jelenléte mennyire szükséges feltétele annak, hogy valamely vidékre más vidék állatai bevegyülhessenek, de azt hisszük, hogy e lapok szűkkeretében ennyiből is eléggé érhetővé tesszük, hogy a természet az állatfajokat a földgömbön mimódon osztotta el. Vessünk még egy futó tekintetet arra is, vajjon az állatok a földgömbön való elosztása jelenben olyanak vehető-e? mely a fentebb elősorolt okok, mint ilyenek következménye gyanánt elfogadható legyen.

Ha egyik vidék faunáját a másikéval összehasonlítjuk, a fajok számára nézve, úgy találjuk, hogy egyik vidék faunája rendkívül számos és változatos alakzatú állatokból áll, míg a másik nagyon egyhangú és szegény. Ezen szám- és különbözésségre nézve látható ily egyenlenségre nagy befolyással van a melegmérséklet is. A sarkokon az utas csak néhány rovarot láthat, s a jegestengereknek mind halai mind puhányai kevéssé változatosak. A mint azonban jő a mérsékelt égaljra, ennek faunája már változatosabb lesz; ámbár a fordítók köze e tekintetben a leggazdagabb.

Mínél melegebb valamely éghajlat, a benne tenyésző állatok szervezete annál tökéletesebbnek látszik, minthha csak az állatok szervezeteinek tökéletességi fokozata az éghajlatok meleg mérsékletével összekapcsoltan járna. A mely állatnak az emberhez legközelebb állanak — továbbá azok is, melyek az alsóbb állattani osztályokban a legtökéletesebb alkatuak, valamennyien forró égőv alatt élnek, míg a sarkokon ellenkezőleg az állatosztályok alsóbb rendű fajaival találkozunk. Például a majmok hazája mindenütt forró égőv alá esik; itt laknak a papagályok, krokodilok, tekenősök és a bosrogok; ezek pedig saját seregeikben a legtökéletesebbek. Szintugy a melegebb tartományokban találjuk a testök nagyságáról, színezetök pompájáról s alakjuk szépségéről nevezetes állatokat is.

És e sorrendet a természet az egész földgömbön — szárazon és vizen — annyira megtartja, hogy egyforma melegmérsékletű égaljak állatai, ha nem lennének is mindig ugyanazok — de mindenütt sokban hasonlók, egymással az állattani sorozatokban szomszéd-

sak — mintegy ugyanazon állattani typos képviselőként szerepelnek. Például India és Közép-Afrika majmait Amerika forró égőve alatt egymástól ugyan első tekintetre megkülönböztethető, de atyafias majom fajok foglalják el; az óvilág oroszlányjának, tigrisének és párducának, az újvilágban a kaguár, jaguár és onka felelnek meg; A medvék Európa, Azsia és Észak-Amerika hegyein egymáshoz nagyon hasonlítanak. És a természet e hajlamára az állatok alsóbb sorozatából is ily világos példákat hozhatnánk fel, ha a szűk tér, melyen egy tárcza cikk mozoghat, határt nem szabna élénk.

De mielőtt végére érünk — egy eddig még nem jelzett eredményre is kell figyelmeztetnünk a szives olvasót, — mely az állattani kertületek faunájának ily szerű összehasonlításából szembeszökőleg elő áll, s ez az: hogy az újvilág állatvilágát alsóbb rendűnek találjuk. Már Buffon figyelmeztette erre a természetbuvárokat. Különösnek találta, hogy az újvilágban a megfelelő égaljak alatt sincsenek olyan nagy emlősök, mint a régi-ben. Hiában keresse az itt előjövő számtalan majmok között az orangutanghoz s a fekete utaneshoz hasonlókat. Itt a közönséges emlősök között a legalsóbb rendűek a rágesálók és fogatlanok vannak. Itt van a fiahordó, mely a közönséges emlősöknél alább álló typushoz tartozik, s melynek sem Európában, sem Azsiában, sem Afrikában egyetlen képviselője sincs. — S ha az újvilágból a még újabb Ausztráliába tekintünk, itt még annál is alsóbb rendűeket fogunk látni. Itt már az emlősök seregét csak az erszényesek (marsupialia) és csőrösök (monothremata) képviselik. Mely utóbbiakról — ha igaz, hogy a természet nem ugrik — azt kell hinnünk, hogy az emlősök és madarak közötti nexust képviselik.

Mi az oka ennek? épen oly kevéssé vagyunk képesek rá feleletet adni, mint a hogy nem tudjuk meghatározni a földgömbön előjövő különböző állattani kertületeket szorosan megjelelő szélvonalakat. Oly dolgok ezek, miket nagynevű természetbuvárok sem tudnak még ma megmagyarázni — s mi, ha az olvasónak egy órára okos mulatságot szerezhetünk — e magyarázat megkísérlése nélkül is, tökéletesen elértük célunkat.

Tudósítás a kecskeméti heti vásárról.

Péntek, auguszt. 6.

Gabona piacról					Baromfi és gyümölcs piacról					Állat, széna és fa piacról										
Alsó-ausztriai mérő szerint		Mennyiért kelt?		Sokat vettek-e eladni?	Vették-e?	Baromfinak párja, gyümölcs garabó száma		Mennyiért kelt?		Sokat vettek-e eladni?	Vették-e?	Darabja, mázsája, öle		Mennyiért kelt?		Sokat vettek-e eladni?	Sok elkelt-e?			
fr.	kr.	fr.	kr.			fr.	kr.	fr.	kr.			fr.	kr.	fr.	kr.			fr.	kr.	
Búza, 83—87 fontos.	3	80	4	30	Kevés.	Vettek.	Lúd	2	—	2	20	Sovány sertés, hízonak .	18	—	52	—	Kevés volt.	Mind elkelt.		
Rozs, 78—80 "	2	70	2	90			Hízott lúd	—	—	—	—	—	—	Malacz	1	60			2	50
Árpa, 68—74 "	2	50	2	62			Pulyka	1	40	—	—	—	—	Juh	2	50			7	—
Zab, 43—44 "	1	60	1	70			Káesa	—	70	—	80	—	—	Bárány	1	20			1	45
Kukoricza	2	8	3	—			Tyúk	—	50	—	60	—	—	Széna mázsája	2	—			2	40
Bab	4	40	4	80			Szöllő	—	—	—	—	—	—	Szalma egy kocsiával . .	—	—			—	—
Köles	—	—	—	—			Dió	—	—	—	—	—	—	Keményfa ölével	12	5			14	—
Burgonya	1	8	2	—			Vágott hal fontja	—	30	—	—	—	—	Puhafa "	9	—			10	—

H I R D E T É S E K.

Óvakodni kell az utánzásoktól.

12—11

Oly jó, mint az arany.

a talmi-arany ÉKSZER örökké tartó.

A ki e tárgyat valódi minőségben akarja bírni, az forduljon az egyesült
Nr. 16. iparesarnokhoz Bécsben. Praterstrasse Nr. 16.
 Nem tévesztendő össze **Nr. 26**-al.

Az ékszerek tartósságáért írásbeli kezesség vállaltatik.

Brilliant ékszer.

Legfinomabb készítmény, még az ismerőt is esalódásba ejti. Ez ékszer valódi talmiaranyba van foglalva, az utánzott gyémántok legfinomabban közörsült hegyikristályból vannak, melyek élénk füzöket soha sem veszítik el, s más ékkövek is felismerhetetlenül vannak utánozva.

1 mellű 1.50, 2, 3, 4, 5 frt. — 1 pár fülbevaló 1.50, 2, 3, 4, 5 frt. — 1 pár ingom 1, 1.50, 2, 3 frt. — 1 pár kézelőgomb 1.50, 2, 3 frt. — 1 férfüti 1, 1.50, 2, 3 frt. — 1 brillantgyűrű, legfinomabb 1, 1.50, 2, 3 frt. — 1 kereszttecske, mint nyakék 1, 2, 3 frt.

Vésott talmiarany ékszer.

1 láncz, talmi aranyból 1.50, 2, 2.50 kr. — 1 nyakláncz 2.50, 3, 4 frt. — 1 gyönyörű női nyakék keresztel 1, 2 frt. — 1 mellű 80 kr., 1, 1.50, 2, 3, 4 frt. — 1 pár fülbevaló 80 kr., 1, 1.50, 2, 3 frt. — 1 köteg óra-függelék 40, 60, 80 kr. — 1 medaillon 50, 80 kr., 1, 2, 3 frt. — 1 pár ingomb 30, 50, 80 kr., 1 frt. — 1 pár kézelőgomb 40, 60, 80 kr., 1 frt. — 1 férfüti 50, 80 kr., 1, 1.50, 2 frt. — 1 mellű, fényképre 1, 2 frt.

Korall ékszer, talmi-aranyaljal.

1 mellű 1, 1.50, 2, 3, 4, 5 frt. — 1 pár fülbevaló

Hihetetlen de mégis igaz!

1 valódi angol, füzben finoman aranyozott ezüst chronometer-óra, kettős fedéllel, finoman emaillozva és kristály-üveggel, valódi finom talmi-aranyláncz és medaillonnal, a legfinom. tokban 20 frt.

Egy valódi angol ezüst chronometer óra egyes fedéllel és kristály-üveggel, láncz és medaillonnal, tokban 17 frt.

Angol ezüst hengerórák kristályüveggel és másodpercz-mutatóval, láncz és medaillonnal tokban 10 forint.

Ugyanazon hengerórák a legfinomabb tűzaranyszalással, esecskebeesével 12 frt.

Ezüst horgonyórák kristályüveggel, ugróra 15 frt. Női órák ezüsből, kristályüveggel, kised alak-

Tömör arany-ékszerek.

1 gyűrű igazgyönggyel 1.80 kr. — 1 gyűrű türkissel és gyönggyel 2.50 kr. — Gyűrűk különféle kövekkel, mint chrysoapat, türkis, jaszmin, aranyopál, opál stb. 2.50, 3, 4, 5 frt. — Nagy tömör arany peesétgyűrűk, vésésre alkalmas kövekkel, 3.50, 4, 5, 6 frt. — Nehéz aranygyűrűk, valódi erdélyi gyémánttal kirakva, 5, 6, 7, 8 frt. — Ugyane gyűrűk valódi gyémántokkal 6, 12, 15, 20, 25 frt. — Ugyanazok igazgyönggyel 4, 5, 6, 8 frt. — Arany fülbevalók párja 2, 3, 4, 6—10 frt. — Arany fülbevalók valódi erdélyi gyémántokkal 7, 8, 10, 12 frt. — Arany mellű 2, 3, 4, 5, 6, 7—12 frt. — Egész kellék,

A t. ez. közönség saját érdekében tisztelettel felkérjük, hogy bármint megrendeléseit egyenesen az iparesarnokhoz intézze, mert csakis akkor nyújthatatik kezesség az árak valódiságáért.

Száz meg száz régi ismerősünk állandó részvéte a birodalom minden részéből, valamint Német-, Olasz-, Oroszországból, és az egész Levantéból, a legjobb biztosítékot nyújtja a külmezbizások pontos és szigorú elintézéséről. Képes árjegyzékek díj nélkül és bérmentesen elküldetnek.

1, 1.50, 2, 3, 4, 5 frt. — 1 pár ingomb 80 kr., 1, 1.50, 2 frt. — 1 pár kézelőgomb 1, 2, 3 frt. — 1 férfüti 1, 1.50 kr. — 1 hölgy nyakék 2.50, 3, 4 frt. — 1 karperecz 2, 3, 3.50 kr. — 1 füzér vágott korall 16 kr. — 1 füzér gömbölyű korall 30 kr.

Email-ékszer.

Pompás kivitelű tűzzománcz, talmi-aranyon: 1 mellű 1, 1.50, 2, 3 frt. — 1 mellű, valódi korall és emailnal diszítve 2, 3, 4, 5 frt. — 1 pár fülbevaló 1, 1.50, 2, 3 frt. — 1 egész email-készlet, mellű és fülbevaló, brillantokkal 3.50 kr. — 1 pár emaillozott ingomb 60, 80 kr., 1 frt. — 1 pár emaillozott kézelőgomb 80 kr., 1, 2 frt. — 1 medaillon 80 kr., 1, 1.50, 2, 3 frt. — 1 email-gyűrű 60, 80 kr., 1, 2 frt. — 1 emaillozott láncz 1.50, 2 frt. — 1 női-láncz 2.50, 3.50 kr.

Gyöngy-ékszerek

sodronymű foglalványban.

1 gyűrű gyönggyel 2.50, 3, 4 frt. — 1 férfüti gyönggyel 1, 2, 3 frt. — 1 mellű 1.50, 2, 3, 4, 5 frt. — 1 pár fülbevaló 1.50, 2, 3, 4, 5 frt. — 1 gyönyörű női nyakék brillant-zárral és szivecskével, brillant és rubinnal, 3.50, 4, 5, 6, 8 frt.

ban, legfinomabban tűzaranyszalással, nyakláncz és tokban 15 frt.

Arany (3-as számú) női órák, ugróra, kristályüveggel 22, 24, 25, 27 frt.

Órák talmi-aranyban, kettős fedéllel, savonette, másodpercz-mutatóval, kristályüveggel és esecskebeesével, egy valódi talmi-aranyláncz és medaillonnal együtt tokban 15 frt.

Miniatúr íróasztalok zeneszerkezettel 15 frt.

Gyönyörű nagy szivar-szekerények, zeneszerkezettel 15—18 frt.

Madár-sipláda, tiszta hangokkal, 4, 6, 8 zenedarabbal, 4, 4.50, 5, 6 frt.

Ezen angol zsebórákért 5 évi jótállás vállaltatik.

arany mellű és fülbevalók tokban, 6, 8, 10, 15—30 frt. — Ingombok aranyból, párja 1.80, 2.50, 3, 4, 5 frt. — Kézelő-gombok, párja 3.50, 4, 5 frt. — Férfi nyakkendő-tűk 1.50, 2, 3, 4, 5 frt. — Gyönyörű női nyakék, kereszttecskével 5.50, 6, 8 frt. — Arany kereszttecské, bársóny-szalaggal 1.50, 2, 3, 4—6 frt. — Tömör arany-medaillonok, 2.50, 5, 6, 8, 10 frt. — Valódi korall kereszttecské arannyal 1.50. — Arany óralánczok férfiak és nőknek, rövidék 13, 18, 20—30 frt., hosszúk 20, 25, 30, 40, 60—200 frt. — Arany gyöngy-kapcsok 80 kr., 1, 1.50, 2 frt. — Jegy-gyűrűk 2, 4, 5, 6 frt.

1574 1869 Árverési hirdetés.

Sz. kir. Kecskemét város telekkönyvi törvényszéke részéről közhírré tétetik, miszerint Kecskemét város árszékének megkeresése folytán Madari Magdolna, Erzsébet, Eszter, Szegedi György és Antalnak a kecskeméti 111. számú telekkönyvben 129. részletszám alatt foglalt s nevük alatt beirt 660 forintra becsült házbirtokukra az önkéntes árverés elrendeltetett és árverési határidőül 1869. évi szeptember 10. és szükség esetében 1869. évi október 15-dik napjának mindig délelőtti 9 órája a városi telekkönyvi hivatalban akként tüzetett ki, hogy az árverés alá bocsájtott ingatlanág becsáron alul el nem adható.

Venni szándékozó tartozik a becsértéknek 10%-át készpénzben vagy értékpapírban bánatpénzül az árverési kiküldött kezeihez letenni, különben az árverésben részt nem vehet.

Az árverési feltételek, melyek az árverés előtt felolvastatnak, az árverést megelőzőleg mindenki által a telekkönyvi hivatalban megtekinthetők.

A perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, kik a fentebb kijelölt javak iránt tulajdonjogi vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy kereseteiket a hirdetmény közzé tételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, ezen telekkönyvi törvényszékhez adják be, különben azok az árverés foganatosítását nem gátolhatván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Kecskeméten, 1869. évi július hó 16-án tartott városi törvényszék telekkönyvi üléséből.

1532 1869 Árverési hirdetés.

Sz. kir. Kecskemét város telekkönyvi törvényszéke részéről közhírré tétetik, miszerint Fuchs Péter felperes részére 142 frt. törke követelése és járuléki ki-elégítése végett, végrehajtást szenvedett alperes Barta Pálné Dömötör Sára és Barta Pálnak bírólilag lefoglalt, a kecskeméti pusztaszentkirályi 220-dik számú telekkönyvben 273, 274. részletszám alatt foglalt s neveik alatt beirt holdanként a jögra néve 25 frtra becsült fekvőségükre Kecskemét város közönségének tulajdonjoga sérelme nélkül a nyilvános árverés elrendeltetett, és árverési határidőül 1869. évi szept. 10. és szükség esetében 1869. évi október 12. napjának mindig délelőtti 9 órája a városi telekkönyvi hivatalban akként tüzetett ki, hogy első alkalomkor az árverés alá bocsájtott ingatlanág becsáron alul el nem adható.

Venni szándékozó tartozik a becsértéknek 10%-át készpénzben vagy értékpapírban bánatpénzül az árverési kiküldött kezeihez letenni, különben az árverésben részt nem vehet.

Az árverési feltételek, melyek az árverés előtt felolvastatnak, az árverést megelőzőleg mindenki által a telekkönyvi hivatalban megtekinthetők.

A perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, kik a fentebb kijelölt javak iránt tulajdonjog-vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy kereseteiket a hirdetmény közzé tételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, ezen telekkönyvi törvényszékhez adják be, különben azok az árverés foganatosítását nem gátolhatván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Kecskeméten, 1869. évi július 9-kén tartott városi törvényszék telekkönyvi üléséből.

Popp J. G. gyak. fogorvos urnak, Bécsben, Stadt, Bognergasse Nr. 2.

Bizonyitom ezennel, hogy a valódi Anatherin-szájvizet nagy fogfájás következtében használtam, s néhány pillanat alatt a fájdalomtól megszabadultam. E kitinő szer, mely egyszersmind a foghúst is erősíti, valamennyi szenvedőnek ajánlható.

Lindau, 1867-iki május 10-én.

Dölczér J., k. gépmester.

K A P H A T Ó K :

Kecskeméten: Milhoffer János és Machleid gyógyszerészknél; Nagy-Kőrösön: Kögl B.-nél; Félegyházán: Hoffer A. gyógyszerészknél; Szolnokon: Haranszky A.-nál; Szentesen: Eiszdörfer G. gyógyszerészknél; Halasán: Novák R.-nél; Hódmező-Vásárhelyen: Adler J. gyógyszerészknél; Kalocsán: Horváth K. gyógyszerészknél; Czeglédén: a gyógyszerteráiban.

HASZONBÉRLET.

Kecskemét sz. kir. város közönsége részéről közhírül adatik: hogy a város tulajdonához tartozó Posta-sip vendégfogadó, Zrinyi kávéház és fürdőház folyó évi augusztus 6-án a városházánál; Lakiteleki csárda, ugyanott a tiszai rév melletti bormérés, Szikrában két részlet föld aug. 7-én a helyszínen; monostori koresma, ágasegyházi csárda, békás-pince és monostori malom aug. 10-én a városházánál, délelőtti 9 órakor; — Pusztaszeren 46 részlet tanyaföld és ugyanott két bormérés folyó évi aug. 12-én és 13-án reggeli 9 órakor kezdve a helyszínen tartandó nyilvános árverés útján, három, illetőleg hat év tartamára haszonbérbe fog adatni; a bérleti feltételektől a város gazdasági hivatalosztályánál előzőleg tudomás szerezhető, a bérleti szándékozók a 10% bánatpénzt 8 nap alatt fél évi haszonbér erejéig kiegyezíteni tartoznak.

Kelt Kecskeméten, 1869. jul. 27-én.

Szokolai Sándor,

gazd. oszt. tan.

Vendéglő és ház eladás.

Kecskemét város legdiszesebb és leglátogatottabb vendéglője, bor és sörcsarnoka, mely a város legszebb pontján az új színház szomszédságában van; 10 nagy szépen butorozott szobából, téli és nyári tánc- és billiard terem, főzőhely, nagy pince, jégveremből stb. áll; tágas kikövezett udvarán fasorokkal diszített mulató és tekéző helylyel ellátva, végre mely ház csak két évvel ezelőtt a legjobb anyagokból épült: szabad kézből eladó.

Bővebben tudakozódhatni a tulajdonosnál.

Hazai József.